

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor

Dokumentnamn Riktlinjer för skolskjuts och elevresor		Diarienummer KLK.2025.74
Dokumentansvarig Kommundirektör	Fastställt av Kommunstyrelsen 2026-05-25 § 81	Giltig till och med Tillsvidare

Riktlinjer skolskjuts och elevresor

Allmänt

Kommunen är ansvarig för att skolskjuts erbjuds enligt kommunens regler nedan. Kommunen, skolan, Regionens trafiknämnd, entreprenören, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan. Vårdnadshavaren har ansvar för eleven fram till och vid påstigningsplats på väg till skolan och på avstigningsplats samt på väg hem från skolskjuts. Samt för att ordningsregler för skolskjuts följs. Regionens Trafiknämnd genom skolskjutsentreprenören har ansvar för eleverna under transporten. Rektor har ansvaret för eleverna under skoldagen samt i direkt anslutning till skoldagen.

Vårdnadshavarna förutsätts svara för att elever förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att eleven måste följas till skolan eller hållplatsen under så lång tid som behövs för att eleven så småningom skall klara att gå till skolan/hållplatsen på egen hand. Kommunen anordnar skolskjuts till elever som har rätt till och behov av skolskjuts. Om behovet av skolskjuts ej finns, upphör eller förändras ansvarar vårdnadshavarna för att meddela detta till skolskjutshandläggaren.

Skolskjuts sker från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Kommunen anordnar skolskjuts till och från den av skolskjutsplaneringen fastställda på- och avstigningsplatsen. Skolskjuts sker framförallt med linjetrafik eller upphandlad skolskjuts. Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut, skolskjuts utgår inte till och från fritidshem.

Elever i förskola, förskoleklass eller årskurs 1-3 som åker med skärgårdstrafiken (båt eller sväware) får inte lämnas ensamma på kajen i väntan på anslutande skolskjuts. Respektive entreprenör ska följa uppdraget från Regionens trafiknämnd och ansvarar för att så inte sker.

1. Rätt till skolskjuts för grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Elever som går i den kommunala skolan i hemkommunen som kommunen placerat eleven i har rätt till kostnadsfri skolskjuts utifrån följande bestämmelser:

- Skollagen 9 kap. 15b § 15c §, 21a § för elever i förskoleklass
- Skollagen 10 kap. 32, 33 och 40 § för elever i grundskolan
- Skollagen 11 kap. 31, 32 och 39 § för elever i anpassad grundskola
- Skollagen 18 kap. 30, 31 och 35 § för elever i anpassad gymnasieskola
- Skolskjutsförordningen (SFS 1970:340)

Kommunen ska ta hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet vid bedömningen av behov av skolskjuts.

Vid behov av skolskjuts på grund av funktionsnedsättning behöver kommunen ett läkarintyg som bekräftar funktionsnedsättningen.

Byte av skola påverkar rätten till skolskjuts oavsett skäl till bytet. Elever som går i annan kommuns grundskola har inte rätt till skolskjuts. I dessa fall beviljas endast skolskjuts om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen.

Elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har rätt till skolskjuts till den skola som kommunen placerat eleven i. Rätten till skolskjuts gäller endast för den skola kommunen väljer att placera eleven i, om vårdnadshavarna väljer en annan skola påverkas rätten till skolskjuts. I dessa fall beviljas endast skolskjuts om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen.

2. Definitioner

Med skolväg avses kortaste gångvägen från barnets folkbokföringsadress till skolan.

Begreppet boendeadress eller elevens hem, som används i viss lagstiftning, innebär folkbokföringsadress i Valdemarsviks kommuns riktlinjer för skolskjuts.

Med skolskjuts avses resa till och från skolan med linjetrafik eller särskilt för ändamålet anordnad buss- eller skolbil (taxi) från barnets folkbokföringsadress alternativt en vårdnadshavares folkbokföringsadress vid växelvis skolskjuts

3. Giltighet

Beslut om skolskjuts gäller som standard per läsår. Ny ansökan och prövning görs inför varje nytt läsår.

Ett beslut kan även vara tidsbegränsat, datum för giltighetstid anges

då i beslutet. Ny ansökan och prövning görs vid behov i god tid innan beslutet upphör att gälla.
Vårdnadshavare förväntas anmäla ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts till kommunen. Ändras förutsättningarna under beslutets giltighetstid omprövas beslutet utifrån de nya förutsättningarna.

4. Avståndsregler

Avståndet (närmaste väg att gå eller cykla) mäts från adresspunkt vid aktuell folkbokföringsadress till skolan eller aktuell av/påstigningsplats, mätning sker med stöd av geografiska informationssystem.

Av/påstigningsplats kan ändras över tid beroende på elevens ålder och skolskjutsens sträckning eller på grund av andra elevers behov av skolskjuts.

Avstånd (närmaste väg att gå eller cykla) mellan bostad och hänvisad skola som ger rättighet till skolskjuts:

Elever i årskurs 1-3 inklusive förskoleklass	Minst 2 km
Elever i årskurs 4-6	Minst 3 km
Elever i årskurs 7-9	Minst 4 km
Elever i anpassad gymnasieskola	Minst 4 km

Avstånd mellan bostad och på- eller avstigningsplats för skolskjuts ska inte överstiga:

Elever i årskurs 1-3 inklusive förskoleklass	2 km
Elever i årskurs 4-6	3 km
Elever i årskurs 7-9	4 km
Elever i anpassad gymnasieskola	Minst 4 km

5. Väntetid

Kommunen samordnar skolskjutsarna som styrs av skolans ramtider det vill säga skolans start och sluttid för respektive årskurs, vilket kan leda till väntetider för vissa elever. Väntetiden bör inte överstiga 30 minuter per skolskjutstillfälle. I undantagsfall kan dock längre väntetider förekomma, vad som kan vara en rimlig väntetid för en elev bedöms i varje enskilt fall.

6. Försenade elever

Om en elev missat skolskjuts till skolan är det vårdnadshavare som har ansvar för att eleven kommer till skolan. Endast i de fall eleven på grund av undervisning missat skolskjuts hem, är det kommunens skyldighet att ordna hemtransport för eleven.

7. Medåkande elev (skolskjuts i mån av plats)

Elev som inte har rätt till skolskjuts, men bor längs en skolskjutslinje, kan få åka med skolskjutsen under förutsättning att alla elever utmed linjen som har laglig rätt till skolskjuts får plats. Om det utmed en skolskjutslinje finns flera elever som ansöker om att få åka skolskjuts i mån av plats, kommer eventuella platser fördelas av skolskjutssamordnaren. För att resa med skolskjuts i mån av plats behövs ett beslut från skolskjutssamordnaren, ansökan sker skriftligen.

Om en skolskjutslinje upphör eller färdväg ändras upphör möjligheten för elever som reser i mån av plats, detta meddelas senast 10 skoldagar i förväg.

8. Självskjuts

Självskjutsning kan i undantagsfall erbjudas då det finns svårigheter för kommunen att anordna skolskjuts på annat sätt. Självskjuts innebär att vårdnadshavare tar över det dagliga ansvaret för att barnet tar sig till och från skolan, mot en viss ersättning från kommunen. Ersättningen för självskjuts motsvarar Skatteverkets schablonbelopp för skattefri ersättning vid tjänsteresor med egen bil. Ersättning utgår för aktuell sträcka enligt skriftlig överenskommelse och omfattar maximalt två resor per skoldag

9. Vinterskolskjuts

Under den mörka årstiden (november-mars) kan barn i *förskoleklass*, *lågstadiet* och *mellanstadiet* ha rätt till skolskjuts utifrån trafikförhållanden i kombination med mörker. Ansökan prövas i varje enskilt fall.

Bedömning av trafikförhållanden utifrån skollagen görs av handläggare för skolskjuts med stöd av SKR:s skolskjutshandbok. Bedömning görs utifrån om det föreligger någon form av förhöjd risk mot vad generellt är godtagbar trafikmiljö för en elev.

10. Växelvis boende

Skolskjuts kan beviljas för elev som är folkbokförd i kommunen med växelvis boende under förutsättning att eleven bor regelbundet på två adresser inom kommunen och att kriterier för skolskjuts är uppfyllda.

11. Behov av transport på grund av olycksfall/tillfällig funktionsnedsättning kortare än 3 månader

Elev som behöver transport med anledning av skada innebär en tillfällig funktionsnedsättning som är kortare än 3 månader, kompenseras av det försäkringsbolag där samtliga förskole- och grundskoleelever är försäkrade. Vid skada ansvarar vårdnadshavaren själv för att göra en anmälan till försäkringsbolaget som beslutar om eventuell transport till och från skolan.

Förälder beställer själv taxitransport efter kontakt med försäkringsbolaget.

12. Inställd skolskjuts, Force Majeure

Om entreprenören av ett skolskjutsfordon bedömer att transporten på grund av väderlek, vägens beskaffenhet eller andra liknande skäl inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt, kan transporten ställas in.

De vårdnadshavare som har möjlighet att skjutsa sitt barn sådana gånger kan göra det. Ersättning utgår inte. Som vårdnadshavare bör du alltid vara uppmärksam på aktuella väderförhållanden och trafikstörningar/inställd skolskjuts. Det finns ingen möjlighet att skicka extra taxibilar till eller från skolan om det är så att en personbil, men inte buss, kan ta sig fram till olika områden.

Vid inställd skolskjuts informeras skolans rektor och eleverna bör därför inte noteras för ogiltig frånvaro

13. Rätt till elevresor för gymnasieskolan

Reglerna om elevresor för gymnasieskolan grundar sig på följande bestämmelser:

- Lag (1991:1110) om kommunens skyldighet att svara för vissa elevresor
- Förordning (1991:1120) om kommunens skyldighet att svara för vissa elevresor

Elever folkbokförda i Valdemarsviks kommun som studerar på gymnasienivå har till och med vårterminen de fyller 20 år rätt till elevresor om de har en resväg över sex (6) kilometer eller studerar på annan ort.

Elever som är folkbokförda i Valdemarsviks kommun och studerar på lärlingsprogram har rätt till läsårsbusskort som behövs för utbildningen.

Elever som studerar inom Östergötland med mer än sex (6) kilometers resväg beviljas i första hand läsårsbusskort. Busskortet är personligt och aktiveras inför varje nytt läsår om eleven är

beviljad elevresor. Skulle eleven tappa bort sitt busskort eller busskortet blir oanvändbart kan eleven få ett ersättande busskort. Detta ska anmälas till kommunens handläggare för elevresor. Om en elev upprepade gånger förlorar sitt busskort eller att busskortet på grund av oaktsamhet slutar att fungera, så har kommunen rätt att ta ut en administrativ avgift till en lägre kostnad.

Kommunen ersätter inte resekostnader eller böter som uppstår i samband med ett förlorat busskort. Avbryter eleven sina studier förloras rätten till busskort helt.

För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395), ska den kommun som enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan.

Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex (6) kilometer. Stödet för elevresorna ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt som kommunen bestämmer. Kommunen får bestämma hur resorna ska ske. Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan. Lag (2010:1250).

14. Reseersättning för elever i gymnasieskolan

Gymnasieelever kan även ha rätt till reseersättning/kilometerersättning om färdvägen mellan bostad och närmaste busshållplats är längre än sex (6) kilometer. Den ekonomiska ersättning som betalas ut är densamma som för resa med egen bil/fordon enligt Skatteverket.

Ansökan gällande aktuellt läsår eller gällande endast höstterminen ska göras senast 20 september innevarande läsår. Ansökan som endast gäller vårterminen görs senast 31 mars innevarande läsår. Ansökan kan ej göras i efterhand.

15. Individuell prövning och överklagan

Det är kommunen som utifrån elevens förutsättningar och lokala förhållanden bedömer när skolskjuts ska anordnas och vilka elever som har behov av skolskjuts. Riktlinjerna för skolskjuts är kommunens generella riktlinjer för beslut om skolskjuts. Kommunen prövar förutsättningarna individuellt i varje enskilt fall efter att ansökan inkommit.

Beslut om skolskjuts till placeringsskola kan överklagas genom förvaltningsbesvär till allmän förvaltningsdomstol enligt 28 kap 5 § 5 p skollagen (2010:800).

Skolskjuts till fristående skola eller andra kommunala skolor, än den som kommunen skulle ha placerat eleven i, kan endast överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725).

Information om hur man överklagar bifogas besluten.